

A kísérlet, mérés megnevezése célkitűzései:

Levéltípusok megfigyelése

A levél módosulatok felismerése, vizsgálata

Funkciójuk és változataik megismertetése

Lomblevél szöveti felépítése

Eszközsükséglet:

Szükséges anyagok: összetett és egyszerű levelek gyűjteménye, borostyán levél, víz

Szükséges eszközök: mikroszkóp, kézi nagyító, bonckészlet, tárgylemez, fedőlemez, matrica, vizes flaska, színes ceruza, metszetgyűjtemény, lomblevél modell

Eszközismertető

A bonckészlet és a mikroszkóp használati útmutató a mellékletben olvasható.

Balesetvédelmi figyelmeztetés

A bonckészletben lévő eszközökkel óvatosan dolgozz!

A megfigyelés elméleti háttere

A levelek többféle típusát ismerjük. Sziklevél, allevél, fellevél, lomblevél.

Amikor a növény leveléről beszélünk, akkor a lomblevelére gondolunk.

A leveles szárat hajtásnak nevezik. A levél a hajtáscsúcs levélkezdeményéből fejlődik.

A lomblevelek feladata: tápanyagkészítés (táplálékkészítő alapszövet), gázcserre, párologtatás (gázcserre nyílások).

A levél erezete a szállítóyalábok összessége.

Egy tipikus főerezetes lomblevél részei: levélalap, levélnyél, levéllemez, levélszél, levélcsúcs.

A lomblevelek nagyon sokfélék lehetnek alakjuk, levéllemez tagoltságuk, levélnyélhez kapcsolódásuk, levelek száron történő elhelyezkedése alapján.

A levelek esetében is megfigyelhetünk módosulatokat.

pl.: levélkacs-borsó,lednek; levéltövis-akác, kaktusz,sóskaborbolya; pálhalevél-borsó; rovarfogó levél-kancsóka, mirigyszőrös levél-harmatfű, stb.

A kísérlethez kapcsolódó megfigyelések leírása

Levéltípusok megfigyelése

1. feladat

Figyeld meg a lomblevél szöveti felépítését!

Vizsgáld meg a lomblevelet a nagyító alatt!

Rajzold le a levél részeit!

Készíts vékony metszetet a levélből!

Helyezd rá a tárgylemezre, fedd le fedőlemezzel!

Vizsgáld meg mikroszkóp alatt!

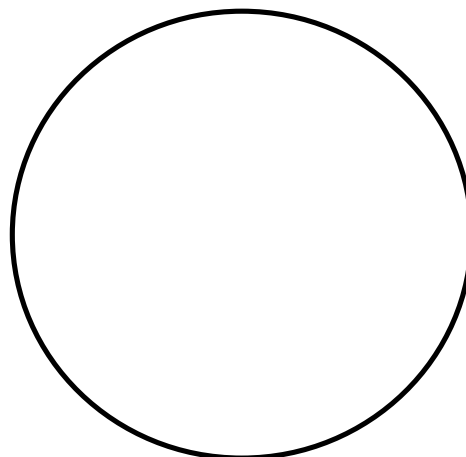
Próbáld meg beazonosítani a szöveteket! Milyen szöveteket láatsz? (bórszövet, alapszövet, szállítószövet)

.....
.....

Nézd meg a mikroszkóp megfelelő nagyításával a metszetgyűjteményben lévő: orgona (tipikus kétszikű levél) levél keresztmetszetet!

Rajzold le a látott képet!

Nagyítás mértéke:

2. feladat

Hasonlítsd össze egy vízínövény levelével!

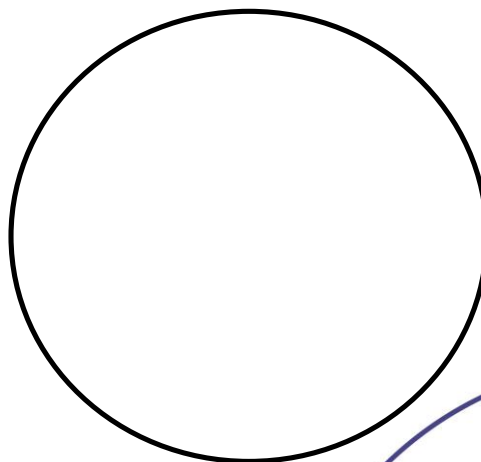

Nézd meg a mikroszkóp alatt az átokhínár egyszerű vízi levél kész keresztmetszetet!

Milyen érdekességet láttál? Hogyan szolgálja a levél felépítése az alkalmazkodást a vízi életmódhoz?

Készíts rajzot is!

Nagyítás mértéke:

3. feladat

Tűlevél megfigyelése

Nézd meg a mikroszkóp alatt a metszetgyűjteményben lévő fenyő tűlevél kész metszetet!

Miért ilyen a levél felépítése? Milyen célt szolgál a levél felépítése?

.....

.....

4. feladat

Módosult levelek megfigyelése

a., Figyeld meg a harmatfű levelének metszetét!

Milyen különleges képződményeket vettél észre? Mi ezek feladata?

.....

.....

b., Kancsóka levélmetszet megfigyelése

c., Vénusz légycapója levélkeresztmetszet megfigyelés

Milyen sejtek figyelhetőek meg a levél szövetei között? Mi a feladatuk?

.....

.....

5. feladat

Összetett levelek felismerése, csoportosítása

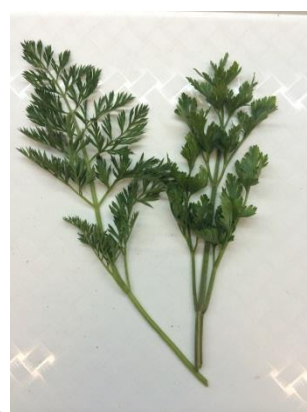
Írd a képek alá a levelek típusát!

1.,

2.,

3.4.,

.....

.....

6. feladat

Lomblevelek alakja

Határozd meg a levél alakját! Írd a képek alá, mely növényfajról származnak a levelek!

1.,

2.,

3.,

4.,

1., ...

2., ...

3., ...

4., ...

Az ismeretek ellenőrzése:

Ismerd fel a képen látható növényt és írd le levéltípusait!

www.google.hu

növény neve: .....

levéltípusai: 1., ...

2., ...

3., ...

Felhasznált szakirodalom:

Zátonyi Szilárd: Biológia 9. Apáczai Kiadó

www.google.hu/képek